

НАЦІОНАЛЬНІ МОВИ І КУЛЬТУРИ В ЇХ СПЕЦИФІЦІ ТА ВЗАЄМОДІЇ

УДК [811.111+811.161.2]’373.613

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ АНГЛІЙСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В АСПЕКТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ПРАГМАТИКИ

Татьянченко О. О.

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Анотація. У даній статті розглядаються проблеми лексико-семантичного та комунікативно-когнітивного розділів мовознавства, що пов’язані перед усім з появою іноземних слів, висловлювань як синтаксичних реченневих конструкцій зокрема фразеологічних в аспекті удосконалення і збагачення словникового складу української мови. Саме цей процес засвідчує про загальну потребу народів в комунікативних контактах як на історичних так і на сучасних етапах політичного, наукового, культурного життя тощо. Звісно, що лексичний аспект є найвиразнішим показником будь-яких змін мови, насамперед щодо її збагачення, її увиразнення, удосконалення, який пов’язаний передусім з розвитком певного суспільства і, звідси мови як дієвого соціально-суспільного чинника. Відтак даний процес збагачення лексичного складу української мови відбиває загальну потребу народів в їхніх комунікативних контактах відповідно до політичного, соціального, наукового, культурного життя тощо. Отже лексичний аспект мови є яскравим виразником культури суспільства та його модернізації на міжнародному мовному рівні в умовах глобалізації та міжнародної співдружності.

Входження та засвоєння іноземних слів з подальшою активізацією їх в українському мовленні засвідчує загальну потребу даного процесу не лише щодо української мови а й до мови-донору, яка є щодо поставленої нами проблеми – англійською. Англійськомовні запозичення, їх змістовно функціонально-семантичні ознаки, їх образна і духовна сутність сприяють активізації прагматичної міжмовленевої діяльності. Запозичення відіграють важливу роль у житті народів, оскільки саме мова відображає сучасний стан народу, його образ і духовну сутність.

Стаття містить певну кількість ілюстративного матеріалу, що підтверджує теоретичні положення даного дослідження.

Ключові слова: запозичення, англіцизм, фразеологізм, лексична одиниця, словосполучення, лексичні заміни, мова-донор, мова-рецепієнт, усталені словосполучення, неологізми, історизми.

Постановка проблеми. Певна мовна нація у певному спілкуванні поповнюється утворенням нових лексичних словосполучень, усталених словосполучень, найменувань, неологізмів, історизмів, як запозичених з інших мов, так і своїх набутих в процесі дослідження своєї історії за умови використання нових сучасних технологій пізнання тощо. Особливо поширеними і на змістовному рівні економно-зручними та емоційно оцінними

у мовленні серед багатьох народів світу є такі лексичні одиниці як метафори, афоризми, крилаті слова, фразеологічні висловлювання тощо. Але щодо поставленої нами проблеми, ми зупинимось на аналізі фразеологічних висловлювань, що увійшли до української мови як запозичення, а саме з лексики англійської мови.

Мета статті – проаналізувати фразеологічні висловлювання англійського походження в аспекті комунікативної прагматики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми активізації міжнаціональної, міжкультурної комунікації засобами динамічних і влучних груп фразеологічних одиниць та визначення їх входження в певну національну культуру досліджується як зарубіжними так і вітчизняними лінгвістами: В. В. Виноградовим [8], Л. П. Крисіним [15], Ю. А. Зацним [4; 11], Р. П. Зорівчак [12], І. В. Корунцем [14], Г. О. Похомовою [11], Я. І. Рецкером, В. В. Коптіловим [13], А. М. Григораши [10] та іншими.

Входження фразеологічних одиниць в ту чи іншу мову як знаків, що віддзеркалюють конкретну національну культуру, її побут, традиції, історію її носіїв тощо, за своєю структурою, тобто внутрішньою формою і змістом, створюють своєрідний образ, номінацію, який у процесі перекладу повинен бути збереженим. Адже кожне окреме слово або компоненти, що складають фразеологічну одиницю, є образними домінантами, які в цілому визначають семантику цих одиниць, оскільки за кожним словом стоїть певний когнітивно-інформаційний зміст.

Запозичення з англійської мови фігурують у лексиці багатьох мов і увійшли в відповідні словники, при цьому, звичайно зберігаючи початкове національне забарвлення. Адже перекладений твір залишається перекладом у повному значенні цього слова лише тоді, коли в ньому збережено національну своєрідність оригіналу в його соціально-історичній конкретиці. Хоча лексеми в процесі мовленнєвої діяльності не тільки реалізують свої основні значення, а й набувають нових смислових та експресивно-стилістичних відтінків.

Основні результати дослідження. Мова як суспільне, насамперед антропологічне, явище є не тільки засобом певного спілкування, соціального, конкретного, а й засобом відображення менталітету кожного учасника тої чи іншої конкретної комунікації. Звісно, що такий процес пов'язаний з надбанням духовних, історичних, культурних знань людини, з визначенням нею досвіду попередніх поколінь як свого народу, так і інших. Відтак за таких визначних умов народів виникає потреба перебувати в постійних комунікативних контактах щодо їх політичного, наукового, культурного, міжнародного життя, і, безперечно, такий процес, відповідно до поставленої нами проблеми, сприяє розвитку і збагаченню словникового складу кожної мови як учасниці подібних комунікативно-міжкультурних та іншого роду спілкувань.

Відтак, певна мовна нація у певному спілкуванні поповнюється утворенням нових лексичних словосполучень, усталених словосполучень, найменувань, неологізмів, історизмів, як запозичених з інших мов, так і своїх набутих в процесі дослідження своєї історії за умови використання нових сучасних технологій пізнання тощо. Особливо поширеними і на змістовному рівні економно-зручними та емоційно оцінними у мовленні серед багатьох народів світу є такі лексичні одиниці як метафори, афоризми, крилаті слова, фразеологічні висловлювання тощо. Але щодо поставленої нами проблеми, ми зупинимось на аналізі фразеологічних висловлювань, що увійшли до української мови як запозичення, а саме з англійського лексику. Деякі з них настільки асимілювались, що вживаються навіть без пояснень, не вимагають їхнього уточнення за змістом, наприклад: *хліб з маслом* (*bread and butter*) – ‘засіб до існування’; *зробити все можливе* (*do one's level best*) – ‘не шкодувати зусиль’; *зелене світло, зелена вулиця* (*the green light*) – ‘свобода дій’; *розкупатись як гарячі тістечка* (*sell like hot cakes*) – ‘нарозхват’; *побитися об заклад* (*you*

bet!) – ‘закладатися’. Іноді, навіть, втрачається змістовний зв’язок між початковим сполученням компонентів, а залишається лише експресивна виразність, яка в свою чергу і запозичується разом з фразеологізмом. Так трапилось з широковідомим виразом **вітаю, я ваша тітка** («здравствуйте, я ваша тётя» рос. – *my aunt*) – ‘ось так так!’ ‘А ви бачили!’ Цей вираз набув такої популярності завдяки екранізації п’єси Томаса Брендона «Тітка Чарлея».

Фразеологічні висловлення визначаються науковою літературою як особливі синтаксичні конструкції мови, що складаються з двох або більше окремо оформлених компонентів і які характеризуються цілісністю значення, відтворюваністю в мові та усталеністю лексичного складу, синтаксичної структури: «Фразеологізм... фразеологічна одиниця, фразеологічний зворот, фразера – нарізно оформлений, але семантично цілісний і синтаксично неподільний мовний знак, який своїм виникненням і функціонуванням зобов’язаний фразотворчій взаємодії одиниць лексичного, морфологічного та синтаксичного рівнів» [1, с. 708].

Вживання певного запозиченого фразеологізму будь-яким носієм мови, і українським зокрема, свідчить насамперед близький менталітет людини, яка його використовує, про розуміння змісту та оцінки цієї синтаксичної структури, яка асимілюючи оцінки в певній мові, є близькою щодо її духу, культури, історії її виникнення, і в кінцевому варіанті, щодо сприйняття її, наприклад, в українському мовленні як повністю зрозумілою. Так, фразеологізм **добре проводити час** (*have a good time*) – ‘веселитися’ потрапив до України XIX століття і асимілювався в ній як синонім і який вживається переважно в розмовному та художньому стилях мови. Виникнення цієї фразеологічної конструкції і широке використання в Англії визначається XVI-XVII століттями, але XVIII століття ця фразеологічна одиниця вийшла з активного лексику Англії і потрапила до американського лексичного складу і там надовго збереглася. Лише XIX століття цей фразеологізм потрапив до України і досі активно вживається в українському мовленні [17, с. 202].

Таким чином, походження фразеологічних висловлень, як свідчить наведений приклад, мають свою історію і свої шляхи використання іншими мовами та їх асиміляцію відповідно до змісту новоутвореної конструкції та щодо умов і культури її використання.

Так, серед фразеологізмів англійського походження, які значно збагатили український лексикон, можна назвати численні висловлення англійського драматурга Уільяма Шекспіра. Наведемо найбільш актуальні і найбільш відомі і вживані, серед яких, наприклад: **примарне щастя, світ фантазій** (Ромео і Джульєтта) – *a fool's paradise*; **гігант серед пігмеїв** (Корілоан) – *a triton among the minnows*; **вірний своєму слову, хазяїн свого слова** (Дванадцята ніч) – *as good as one's word*; **краще розумній дурень, ніж дурний (дурноголовий) мудрець** (Дванадцята ніч) – *better a witty fool than a foolish wit*; **час юнацької недосвідченості** (Антоній і Клеопатра) – *salad day*; **підгнило щось у датському королівстві, щось неспокійно у датському королівстві** (Гамлет) – *something is rotten in the state of Denmark*; **крок за кроком, потихеньку, поступово, потрошку** (Корілоан) – *by inches*.

Досить зауважити, що на сучасному рівні запозичені конструкції, незважаючи на їх походження, кожною мовою зазнають змін. Так, на українському тлі, зважаючи на їх певну активізацію та осучаснення, до відомих лексичних фразеологічних конструкцій шекспірівського походження додаються інші компоненти. Наприклад, спостерігається розширення сполучуваності відомого виразу *every inch*, який ми можемо перекласти як *цілком, повністю, або справжній, з голови до ніг*: *Ау, every inch a king* (Уільям Шекспір. Король Лір) – *король з голови до ніг, справжній король*. Зворот *every inch* і його післяшекспірівський варіант *every inch of* почали поєднуватись з найрізноманітнішими іменниками.

Зворот став широко розповсюджуваним: ...*I tremble every inch of me* (Генрі Філдінг). *He is a gentleman... every inch of a gentleman* (Уільям Теккерей). *He is a Harford, every inch of him* (Оскар Уальд). ...*he looked every inch a brigand* (С. Моем).

Цікаво, що при перекладі сучасних новоутворень з фразеологізмом *every inch* явище розширення сполучуваності зберігається і в українському вживанні. Так, навіть утворюються нові словосполучення: *He is every inch a soldier*. – Він справжній солдат. *They fight for every inch of one's land*. – Вони стояли за кожну п'ядь своєї землі.

Крім драматурга Уільяма Шекспіра, який за численністю і за особливим змістом висловлювань значно збагатив словниковий склад, культуру, історію свого народу, і такою ж мірою увійшов в культуру українського народу, збагативши її не лише лексично, а й когнітивно-семантично, можна назвати і інших письменників, які також збагатили англійський фразеологічний лексикон, і який в свою чергу увійшов до української мови. Так, щодо соціальної, публіцистичної, політичної сфер життєвої діяльності людини можна навести приклади, зокрема, англійського письменника, філософа Джонатана Свіфта: *бійка книг* вчена дискусія – *the battle of the books* (Джонатан Свіфт, назва однієї з сатир). Багато інших письменників також збагатили англійський фразеологічний лексикон: *кусати руку, яка тебе годує* – *bite the hand that feeds you* (Едмунд Берк. *Thoughts and Details on Scarcity*); *вітамс у повітрі* – *something in the wind* (Бенжамін Джонсон. Казка бочки. *A Tale of a Tub*); *одруження – це лотерея* – *marriage is a lottery* (Бенжамін Джонсон. *His Case is Altered*), *скелет у шафі* – *a skeleton in the closet* (Уільям Теккерей). Пізніше також *a skeleton in the cupboard*. Уільям Теккерей ввів зворот *a skeleton in the closet* у літературу (Ньюкоми), хоча цей зворот був відомий і до нього. Таке ж явище спостерігається і стосовно виразу *ярмарок марнотратства* – *vanity fair*. Вираз широко вживається в українській мові завдяки використанню його в якості назви відомого роману Уільяма Теккерей, в той час, як в англійській мові цей вираз вживався і раніше.

Досить підкреслити, що з'ясовуючи кожен фразеологізм, необхідно встановити шляхи потрапляння його до української мови. У відношенні деяких фразеологізмів встановлено лише, хто першим ввів їх в англійську літературу і завдяки кому вони потрапили до української мови. Введення того чи іншого фразеологізму в літературу не завжди означає утворення його, оскільки автор міг використати вираз, розповсюджений у його епоху. Встановлення авторства надзвичайно важко по відношенню до письменників, які жили за давніх часів, наприклад, як Джеффри Чосер: *промочити горло* – *wet one's whistle* (вираз був запозичений з грецької мови через латину); *зв'язався з чортом, нарікай на себе* – *he must (should) have (he needs) a long spoon that sups with the devil*; творити добро з необхідності, з примусу 'тобто робити вигляд, що дієш добровільно, коли не має іншого виходу' – *make a virtue of necessity* (вираз потрапив до англійської мови зі старофранцузької *faire de necessite vertu*, а також з латини *facere de necessitate virtutem* – *видавати необхідність за добродійність*) [17, с. 220].

Деякі фразеологізми сьогодні досить активно вживаються у суспільно-політичному житті: *коридори влади* – *corridors of power* (назва книги Ч. Сіюу); деякі, навіть, увійшли до професійної термінології, наприклад, юридичної: *схопити когось на гарячому* – *catch (take) somebody red-handed* (Вальтер Скотт. Айвенго). Цей зворот вживався ще з XVI сторіччя в шотландській юридичній термінології. Деякі вирази поповнили політичний лексикон: *тягар білої людини* 'нібито цивілізаторська місія колонізаторів «білих людей», а насправді – лицемірне прикриття колоніальної політики імперіалістів' – *the white man's burden* (за назвою одного з віршів Редьярда Кіпліга), *напасти на лева у його логові* 'напасти на небезпечного ворога в його власному житті, сміливо кинути виклик небезпеч-

ному супротивнику’ – *beard the lion in his den* (Вальтер Скотт. Марміон), пригвоздити («пригвоздить» рос.) ‘публічно розвінчати брехню або прикликати до відповіді’) – *nail a lie to the counter* (Олівер Венделл Холмс. *Melscal Essays*. У давні часи існував звичай у крамарів прибивати фальшиві монети до прилавка. Звідси і такий вираз).

Багато зворотів походять з висловів різних діячів з того чи іншого приводу. Так, наприклад, вираз *тримати порох сухим* – *keep one’s powder dry* приписують Оліверу Кромвелю, який нібито закликав свої війська перед форсуванням ріки перед битвою з шотландськими роялістами при Динбарі 3 вересня 1650 року: «*ut your trust in God; but be sure to keep your power dry*»

Останніми словами філософа Томаса Гоббса (1588-1679) були: *a leap in the dark*. Вираз увійшов в англійську мову зі значенням *стрибок у невідоме*, тобто *смерть*. У цьому ж значенні вираз був запозичений українською мовою завдяки перекладам праць філософа.

Вираз *die in the last ditch* – *померти, але не здатися*, стояти на смерть (до смерті), *битися до останнього* приписується англійському королю Вільгельму III Оранському (1650-1702): *There is one certain means by which I can be sure never to see my country’s ruin: I will die in the last ditch* (D. Hume. *History of England*).

Завдяки філософу Адаму Сміту (1723-1790) нам відомий вираз *нація крамарів, торговців* (прізвисько, назва англійців) – *a nation of shop-keepers*.

Вираз *catch the whigs bathing and walk away with their clothes* – *застати зненацька вігів, які купуються і забрати їх одяг*, ‘почати проводити політику іншої партії’ вжив Б. Дизраелі у своїй промові в Палаті общин 28 лютого 1845 року.

Вираз *terminological inexactitude* – *термінологічна неправда*, ‘кривда’ вжив У. Черчилль, коли виступав у Палаті общин 22 лютого 1906 року. Також Уїнстоном Черчиллем був використаний фразеологізм *холодна війна* (*the cold war*), але автором цього виразу був американський журналіст Уолтер Ліпман. У. Ліпман вживав вираз *холодна війна* (*the cold war*) у значенні *протистояння двох політичних систем, що асоціювалися з двома ядерними наддержавами – США і СРСР*.

Популярності тих чи інших зворотів, часто невідомих авторів, сприяє вживання цих зворотів відомими політичними діячами, письменниками, діячами культури. Так, вираз *the wind of change* – *вітер змін* був використаний англійським прем’єр-міністром Г. Макмілланом стосовно соціальних бродінь у Африці, хоча вираз був відомий і раніше і хто його першим запровадив у вжиток не відомо. Через десятиліття вираз набув другого життя завдяки відомій групі Scorpions під час перебудови. В цей час вираз *the wind of change* – *вітер змін* вже асоціювався із змінами, які відбувалися у колишньому Радянському Союзі, із новим життям, із сподіванням на краще:

Take me to the magic of the moment

On a glory night

Where the children of tomorrow

Dream away in *the wind of change*

The wind of change.

Висновки. Узагальнюючи виклад статті, маємо підкреслити, що існують різні причини запозичення лексем однієї мови іншою, серед яких можна визначити причини екстралінгвістичного характеру, а також суспільно-політичного, економічного, культурного, які впливають на розвиток мови і збагачують її лінгвістично. Причини і реалії запозичення відповідають загальній потребі народів в комунікативних контактах і сприяють розвитку. збагаченню міжмовного лексичного запасу. Запозичення відіграють важливу роль у житті народів, оскільки саме мова відображає сучасний стан народу, його образ і духовну сутність.

Список використаної літератури

1. Енциклопедія «Українська мова» / Редкол. Русанівський В. М. та ін. / В. М. Русанівський. – Київ : Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2000.
2. Новий тлумачний словник української мови у чотирьох томах / Уклад.: В. Яременко та ін. / В. Яременко. – Київ : Видавництво «Аконіт», 2000.
3. Фразеологічний словник української мови / Уклад.: В. М. Білоножко та ін. / В. М. Білоножко. – Київ : Наукова думка, 1999.
4. Зацний Ю. А., Янков А. В. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття: англо-український словник. Словник / Ю. А. Зацний, А. В. Янков. – Вінниця : Нова книга, 2008.
5. English-Russian Comprehensive Law Dictionary, – by A. Mamulian, S. Kashkin / A. Mamulian, S. Kashkin. – Moscow : «Sovetnik», 1993.
6. Lexicon of Terms and Concepts in Public Administration, Public Policy and Political Science, – by S. Badger, M. Bejzyk / S. Badger, M. Bejzyk. – Kyiv : Osnovy Publishers, 2005.
7. The Concise Oxford Dictionary of Current English. Seventh Edition. Oxford University Press, 1982.
8. Виноградов В. В. Русский язык: Грамматическое учение о слове / В. В. Виноградов. – Москва : Высшая школа, 1972.
9. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе / С. Влахов, С. Флорин. – Москва : Международные отношения, 1980.
10. Григораш А. М. Фразеологические инновации в современной публицистике Украины (на материале русскоязычной и украиноязычной прессы 1990-х – 2000-х годов): монографія / А. М. Григораш. – Київ : Знання України, 2008.
11. Зацний Ю. А., Похомова Г. О. Мова і суспільство: збагачення словникового складу сучасної англійської мови: Навч. пос. / Ю. А. Зацний, Г. О. Похомова. – Запоріжжя : Видавництво при Запорізькому державному університеті, 2001.
12. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англомовних перекладів української прози: Монографія / Р. П. Зорівчак. – Львів : Видавництво при Львівському державному університеті, 1989.
13. Коптілов В. В. Актуальні питання українського художнього перекладу / В. В. Коптілов. – Київ : Дніпро, 1971.
14. Корунець І. В. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages: Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. пос. / І. В. Корунець. – Вінниця: Нова Книга, 2003.
15. Крысин Л. П. Языковое заимствование: взаимодействие внутренних и внешних факторов (на материале русского языка современности) / Л. П. Крысин // Русистика сегодня. – 1995, № 1.
16. Alison Riley. English for Law / Alison Riley. – Longman, 1999.
17. J. Comfort, N. Brieger. Language Reference for business English / J. Comfort, N. Brieger. – 1991.
18. Lyons J. Introduction to Theoretical Linguistics / J. Lyons. – London: Cambridge University Press, 1971.
19. Miller G. A. Language and Communication / G. A. Miller. – N.Y., 1971.
20. Noam Chomsky. Reflections on Language / Noam Chomsky. – N. Y. : New Press, 1986.

BORROWED ENGLISH IDIOMS IN THE ASPECT OF COMMUNICATIVE PRAGMATICS

Olena Tatyanchenko

Candidate of Sciences (Pedagogy), Associate Professor of the Department of Foreign Languages of the Institute of International Relations of Taras Shevchenko National University of Kyiv.

Abstract. *This article is devoted to the problem of language changes. Language is creative and challenging system. The problem of language changes (especially lexical changes) is a very interesting one in linguistic studies. An important role in the process of lexical changes is played by loans. Word-borrowings play an important role in the developing of the language because they shape and reflect lifestyles of people. They reflect social trends and they are closely connected with social and political events in the life of any society.*

As the special analyses prove the present day tend of any language development runs counter to the general tend towards the spreading of loans. Nowadays this issue of lexical changes is becoming more and more perceptive and acute in globalized world. In a highly developed and complex society there is a constant need for new lexical items. A new term can be made up from scratch, coined just to meet the new need. Another possibility is to combine existing lexical items to form more complex ones that are in some way descriptive or appropriate. Still a third way to obtain a new term is to extend the use of an old one, making it applicable to new situations; of these three methods the first is by far the least frequent. For the most part, there is the tend to readopt existing lexical material rather than to create entirely new material.

On the one hand many new words are due to a desire for novelty. On the other hand people commonly model their speech after the speech of the people they communicate with. A more important motivation is the desire to fit in well with a social group, to be one of the gang linguistically as well as in other ways. For instance, there are a lot of idiomatic expressions which are borrowed from the English language by the Ukrainian language to serve these purposes. The sources of borrowings are analysed here.

The practical realm of the problem is the centre of the author's attention. The article contains a great amount of illustrative material which supports the theoretical theses of the investigation.

Key words: *loan, borrowing, idiomatic expression, idiom, language sign, word combination, collaboration, lexical changes, source language, recipient language, neologism, archaic word, archaism.*

Referances

1. Entsyklopedia «Ukraeins'ka mova» / Redkol. Rusanivs'kyi V. M. ta in. / V. M. Rusanivs'kyi. – Kyiv : Vydavnytstvo «Ukrayins'ka Entsyklopediya» im. M. P. Bazhana, 2000.
2. Novyi tлумachnyi slovnyk Ukrayins'koi movy u choturyoh tomoh / Uklad.: V. Yaremenko ta in. / V. Yaremenko. – Kyiv : Vydavnytstvo «Akonit», 2000.
3. Frazеologichnyi slovnyk ukrayins'koyi movy / Uklad.: V. M. Bilonzhko ta in. / V. M. Bilonzhko. – Kuiv : Naukova Dumka, 1999.
4. Zatsnyi Yu. A., Yankov A. V. Innovatsii u slovnykovomu sklady angliys'koi movy pochatku XXI stolittya: anglo-ukrains'kyi slovnyk. / Yu. A. Zatsnyi, A. V. Yankov. – Vinnytsya: Nova knyga, 2008.
5. English-Russian Comprehensive Law Dictionary, – by A. Mamulian, S. Kashkin / A. Mamulian, S. Kashkin. – Moscow: «Sovetnik», 1993.
6. Lexicon of Terms and Concepts in Public Administration, Public Policy and Political Science, – by S. Badger, M. Bejzyk / S. Badger, M. Bejzyk. – Kyiv: Osnovy Publishers, 2005.
7. The Concise Oxford Dictionary of Current English. Seventh Edition. Oxford University Press. 1982.
8. Vinogradov V. V. Russkiy yazyk: Grammaticheskoe uchenie o slove / V. V. Vinogradov. – Moskva : Vysshaya shkola, 1972.
9. Vlahov S., Florin S. Neperevodimoe v perevode / S. Vlahov, S. Florin. – Mockva : Mezhdunarodnye otnosheniya, 1980.

10. Grigorash A. M. Frazeologicheskie innovatsii v sovremennoy publitsistike Ukrainy (na materiale russkoyazychnoy i ukrainoyazychnoy pressy 1990-h – 2000-h godov): monografiya / A. M. Grigirash. – Kyiv : Znannya Ukrainy, 2008.
11. Zatsnyi Yu. A., Pohomova G. O. Mova i suspil'cnvo: zbagacchennya slovnykovogo skladu suchasnoyi angliys'koyi movy: Navchal'nyi posibnyk / Yu. A. Zatsnyi, G. O. Pohomova. – Zaporizhzhya : Vydavnytstvo pry Zaporiz'komu derzhavnomu universyteti, 2001.
12. Zorivchak R. P. Realiya I pereklad: na materiali anglomovnyh perekladiv ukraiyins'koyi prozy: Monografiya / R. P. Zorivchak. – L'viv : Vydavnytstvo pry L'vivs'komy derzhavnomu universyteti, 1989.
13. Koptilov V. V. Aktual'ni pytannya ukraiyins'kogo hudozhn'ogo perekladu / V. V. Koptiliv. – Kyiv : Dnipro, 1971.
14. Korunets' I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages: Porivnyal'na typologiya angliys'koyi ta ukraiyins'koi mov: Navchal'nyi posibnyk / I. V. Korunets'. – Vinnytsya : Nova Knuga, 2003.
15. Krusin L. P. Yazykovoie zaimstvovanie: vzaimodeystvie vnutrennih I vneshnih faktorov (na material russkogo yazyka sovremenosti) / L. P. Krysin // Rusistika segodnya. – 1995, № 1.
16. Alison Riley. English for Law / Alison Riley. – Longman, 1999.
17. J. Comfort, N. Brieger. Language Reference for business English / J. Comfort, N. Brieger. – 1991.
18. Lyons J. Introduction to Theoretical Linguistics / J. Lyons. – London: Cambridge University Press, 1971.
19. Miller G. A. Language and Communication / G. A. Miller. – N. Y., 1971.
20. Noam Chomsky. Reflections on Language / Noam Chomsky. – N. Y. : New Press, 1986.

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ АНГЛИЙСКОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ В АСПЕКТЕ КОММУНИКАТИВНОЙ ПРАГМАТИКИ

Татьянченко Е. А.

Кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Аннотация. *В данной статье рассматриваются проблемы лексико-семантического и коммуникативно-когнитивного разделов языкознания, которые связаны, прежде всего, с появлением иноязычных слов, выражений, в частности фразеологических, которые рассматриваются с точки зрения усовершенствования и обогащения словарного состава украинского языка. Именно этот процесс свидетельствует об общей потребности народов в коммуникативных контактах, как на исторических, так и на современных этапах политической, научной, культурной жизни и т. д. Безусловно, лексический аспект является одним из самых выразительных показателей каких-либо изменений в языке, связанных с его обогащением, усовершенствованием, развитием, а именно, с развитием общества и, следовательно, языка как социально-общественного явления.*

Данный процесс обогащения лексического состава украинского языка отражает общую потребность народов в коммуникативных контактах соответственно на политической, социальной, научной, культурной жизни и т. д. Таким образом, культура общества и её модернизация на международном языковом уровне в условиях глобализации и международного сотрудничества накладывают свой отпечаток на лексический состав языка.

Заимствование иноязычных слов и последующая активизация их в украинском языке свидетельствует о необходимости данного процесса не только для развития украинского языка, но и языка-донора, что касается поставленной нами проблемы – английского. Англоязычные заимствования, их содержательно-функционально-семантические признаки, их образная и духовная сущность способствуют активизации прагматической межъязыковой деятельности. Заимствования играют важную роль в жизни народов, поскольку именно язык отражает современное состояние народа, его образ и духовную сущность.

Но, что касается поставленной нами проблемы, мы остановимся на анализе фразеологических выражений, вошедших в украинский язык как заимствования, а именно из лексикона английского языка.

Статья содержит определённое количество иллюстративного материала, которое подтверждает теоретические положения исследования.

Ключевые слова: *заимствование, англицизм, фразеологизм, лексическая единица, словосочетание, лексические изменения, язык-реципиент, язык-донор, устойчивые словосочетания, неологизм, историзм.*